

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА СОЦІОЛОГІЯ

Освітня програма «Соціальна робота»

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол № 2 від “27” вересня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Загальна соціологія	
Освітня програма	«Соціальна робота»	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	231 Соціальна робота	
Галузь знань	23 Соціальна робота	
Освітній рівень	бакалавр	
Статус дисципліни	основна	
Курс / семестр		
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. передбачені інші Самостійна робота – 60 год.	
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт навчання	https://d-learning.pnu.edu.ua/index.php	дистанційного навчання

2. Опис дисципліни Мета та цілі курсу

Мета: ознайомити студентів як майбутніх фахівців зі специфікою вивчення суспільства в соціології, основними соціальними інститутами (сім'я, культура, освіта), проблемами соціалізації особистості на всіх етапах життя, гендерними дослідженнями, тенденціями та проблемами певних соціальних груп та спільнот (молодь, етнос), що допоможе в майбутньому ефективно виконувати свої професійні обов'язки.

Завдання: з'ясувати об'єктивні чинники, які зумовили появу соціології як самостійної; розкрити специфіку соціологічного підходу до вивчення особистості, проблем молоді, сім'ї, окреслити предметне поле соціології культури та освіти, етносоціології та соціології нації, гендерної соціології; ознайомити студентів із суттю та основними етапами соціологічного

дослідження і його значенням для життя сучасного суспільства; навчити аналізувати соціальні явища, використовувати на практиці результати соціологічних досліджень, соціальні технології в майбутній професійній діяльності.

Компетентності

Загальна компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси осіб/сімей.

Програмні результати навчання

РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

РН 26. Організувати роботу по залученню в соціальну роботу інститутів громадянського суспільства, волонтерів та інших зацікавлених осіб, а також здійснювати, популяризувати, організувати волонтерську діяльність в межах громади, регіону.

3. Структура курсу (зразок)

№	Тема	Результати навчання	Завдання
---	------	---------------------	----------

1.	Соціологія як наука: предмет, об'єкт, функції (лекція, семінар)	Розкрити сутність і зміст соціології як науки; визначити об'єкт та предмет соціології, виділити основні риси її науковості.	Тести, питання, вправи і завдання
2.	Соціологія особистості (лекція, семінар)	З'ясувати специфіку соціологічного підходу до вивчення особистості, розкрити сутність основних тенденцій взаємодії особистості та суспільства.	Тести, питання, вправи і завдання
3.	Соціологія сім'ї (лекція, семінар)	З'ясувати предмет та об'єкт соціології сім'ї, аналіз сім'ї як об'єкту соціологічного дослідження.	Тести, питання, вправи і завдання
4.	Соціологія молоді (семінар)	З'ясувати предмет та об'єкт вивчення соціології молоді як спеціальної соціологічної теорії, визначити основні ознаки молоді як великої соціально-демографічної групи задля з'ясування місця і ролі молоді в суспільстві.	Питання, вправи і завдання
5.	Соціологія культури та освіти (лекція, семінар)	З'ясувати предметне поле соціології культури і соціології освіти та їх відмінність від інших наукових дисциплін, розкрити зміст культури як соціального явища та окреслити її основні риси та функції.	Тести, питання, вправи і завдання
6.	Етносоціологія та соціологія нації (семінар)	З'ясувати предметне поле та основні завдання етносоціології та соціології нації, розкрити зміст етносоціальних явищ та способів оптимізації міжнаціональних та міжетнічних відносин.	Тести, питання, вправи і завдання

7.	Гендерна соціологія (лекція, семінар)	Розкрити особливості гендерних досліджень в соціології, основні поняття гендерної соціології, питання соціалізації та гендерних ролей, а також проаналізувати права та можливості чоловіків та жінок в Україні.	Питання
8.	Соціологічне дослідження та його види (лекція, семінар)	Розкрити сутність та технологію проведення соціологічного дослідження, можливість адекватного дослідження суспільного життя засобами соціології.	Тести, питання, вправи і завдання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	20
Тестові завдання	20
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		5				5				5		5						20
Тестові завдання				5				5	5					5				20

Самостійна р-та															5			5
Індивідуальні завдання													5					5
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь		5		5		5		5	5	5		5		5	5		50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Арбеніна В.Л. Етносоціологія. Підручник / Арбеніна В.Л. – Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 160 с. 2. Барвінський А.О. Соціологія: курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів / А.О. Барвінський. – К.: ЦНЛ, 2005. – 328 с. 	

3. Вакуленко С.М. Соціологія сім'ї: навчально-методичний посібник для викладачів та студентів / Вакуленко С.М. – Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2003. – 159 с.
4. Герасимчук А.А. Соціологія: курс лекцій / А. А. Герасимчук, О. М. Шиян, Ю.І. Палеха. – 7-е вид. – К.: [б. в.], 2002. – 236 с.
5. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: курс лекцій / М.Ф. Головатий. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 304 с.
6. Дворецька Г. В. Соціологія: Навч. посібник / Г.В. Дворецька. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 472 с.
7. Лукашевич М.П. Соціологія. Загальний курс: підручник / М.П. Лукашевич. – 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 408 с.
8. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій / Н.В. Паніна. – 2-ге вид. – К.: Інститут соціології НАН України, 2001. – 277 с.
9. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України / В.М. Піча. – К.: Каравела, 2000. – 248 с.
10. Соціологія: навч. посібн. / за ред. С.О. Макеєва. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання; КОО, 2008. – 566 с.
11. Соціологія: підручник / за ред. В.Г. Городяненка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вид-во Академія, 2002. – 560 с.
12. Соціологія: підручник / за ред. д. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. – 4-те видання, виправлене. – Львів: Магнолія-2006, 2008. – 278 с.
13. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій / Наталія Черниш. – Львів: Кальварія, 2003. – 544 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	філософії, соціології та релігієзнавства вул. Шевченка, 57 (гуманітарний корпус), каб. 503 Телефон: +80342596015 Сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ Електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач	Гайналь Тетяна Олександрівна
Контактна інформація викладача	tetiana.hainal@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Загальна кількість балів в межах екзаменаційного курсу: 100. Розподіл балів: 0 – 49 балів – «не задовільно»; 50 – 69 балів – «задовільно», 70 – 89 балів – «добре», 90 – 100 балів – «відмінно». Оцінка розраховується як сума середнього арифметичного з усіх отриманих на семінарських заняттях, помножене на 10 (приклад: $((3+4+4+4) / 4) \times 20 = 3,75 \times 10 = 38$ (балів) та оцінки за письмову екзаменаційну роботу (від 0 до 50 балів).</p> <p>До лекційних тем 1, 2, 3, 5, 6, 8 необхідно пройти тестові опитування. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: до 20 хв. (в межах семінарського заняття).</p> <p>В межах запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». На семінарських заняттях також розглядаються завдання для самостійної роботи.</p> <p>Середнє арифметичне за поточну успішність (за умови виконання всіх</p>
	<p>менше 25 балів. ців робіт) має бути не</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Допускається пропуск одного</p>

	<p>семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або повторного написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій. При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання.</p>
Виконання завдання пізніше	
встановленого терміну	
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	Індивідуальне завдання – 10 балів.
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи

Викладач Гайналь Т.О.